

CYNGOR GWYNEDD – Adroddiad i Gabinet Cyngor Gwynedd

Teitl yr eitem:	Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2024-28
Aelod Cabinet:	Cynghorydd Menna Trenholme, Aelod Cabinet Cefnogaeth Gorfforaethol
Swyddog perthnasol:	Delyth G Williams, Ymgynghorydd Cydraddoldeb
Dyddiad y cyfarfod:	12fed Mawrth 2023

1. Penderfyniad a Geisir:

Derbyn a mabwysiadu'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol er mwyn ei weithredu dros y pedair mlynedd nesaf (2024-28).

2. Y rheswm pam fod angen i'r Cabinet wneud y penderfyniad:

Yn ôl y ddyletswydd penodol sydd ar fudiadau cyhoeddus Cymru fel rhan o Ddeddf Cydraddoldeb 2010 yng Nghymru, mae angen creu Cynllun Cydraddoldeb Statudol bob pedair blynedd. Fel rhan o hyn mae angen diwygio ein Amcanion Cydraddoldeb.

3. Cyflwyniad a Rhesymeg

3.1 Cefndir/Cyflwyniad

Mae'r Cabinet eisoes wedi adnabod Sicrhau Tegwch i Bawb, sef y Cynllun Cydraddoldeb Strategol, fel un o flaenoriaethau'r Cyngor drwy Gynllun y Cyngor. Gan fod y Ddeddf yn gofyn am weithrediad ar gylch 4 blynedd, mae cyfnod y Cynllun presennol yn dod i ben ac mae angen un newydd.

3.2 Rhesymeg a chyfiawnhad dros argymell y penderfyniad

Rydym wedi cynnal cyfnod estynedig o gasglu barn ar yr amcanion gydag amrywiaeth o bobl. Adroddwyd i chi eisoes am y cyfnod ymgysylltu rhwng Ebrill ac Awst 2023, a roddodd ystod o wybodaeth i ni ar gyfer addasu ein amcanion cydraddoldeb er mwyn creu Dogfen Ymgynghorol Amcanion Cydraddoldeb. Ar ôl i'r Cabinet gytuno i'r ddogfen gael ei ryddhau, cynhaliwyd cyfnod o ymgynghori ar yr amcanion drafft. Roedd hyn yn cynnwys holiadur mewn fformatau amrywiol, gyda'r swyddogion cydraddoldeb eto'n cyfarfod gydag grwpiau o bobl â nodweddion gwarchoddedig. Mae adroddiad ar yr ymgynghoriad i'w weld fel atodiad.

Yn sgil yr ymgynghoriad rydym wedi addasu'r amcanion. Mae hyn yn cynnwys symleiddio a thynhau'r geiriad. Rydym hefyd wedi ychwanegu rhai pwyntiau gweithredu ac wedi rhannu un o'r Amcanion yn ddau.

Fel y disgwylir o ddogfen o'r fath, mae'r Asesiad Effaith, sydd wedi ei ddiwygio yn sgil yr ymgynghoriad, yn dangos fod yr Amcanion yn cael effaith bositif ar bobl â nodweddion cydraddoldeb a thri nod y ddyletswydd cydraddoldeb.

Mae hefyd yn cael effaith bositif ar anfantais economaidd-gymdeithasol, rhywbeth sy'n ofynnol i ni edrych arno dan Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol 2021. Mae data yn dangos fod pobl hefo rhai nodweddion gwarchoddedig yn fwy tebygol o fyw mewn tlodi ariannol neu gael eu heffeithio'n fwy aml neu'n fwy llym gan ffactorau fel tlodi digidol neu fyw ymhell o wasanaethau. Mae'r ffaith fod yr Amcanion yn cael effaith bositif ar bobl â'r nodweddion yna felly'n golygu ein bod yn lleihau'r bwlch economaidd-gymdeithasol.

Gwelir hefyd fod yr Amcanion yn gyffredinol yn cael effaith bositif ar yr iaith Gymraeg, a bod camau penodol yn cael eu cynnig ar gyfer dileu unrhyw effaith negyddol posib.

Mae'r Asesiad Effaith hefyd yn edrych ar Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae'n dangos fod yr Amcanion, a'r ffordd rydym wedi gweithredu, yn cydymffurfio gyda'r Ddyletswydd Datblygiad Cynaliadwy dan y ddeddf, gan gyfarch y 5 ffordd o weithio.

Gellir gweld mwy am y rhain i gyd yn yr Asesiad Effaith sydd wedi ei atodi.

3.3 Camau nesaf

Petai'r Cabinet yn derbyn y Cynllun Cydraddoldeb Strategol ar gyfer 2024-28 byddwn yn creu Cynllun Gweithredu cynhwysfawr ar gyfer pob pwynt gweithredu o fewn yr amcanion er mwyn cychwyn ar y gwaith cyn gynted â phosib.

Byddwn yn adrodd ar y gwaith fel un o brosiectau'r Cyngor ac yn gwneud Adroddiadau Blyneddol fydd yn dod i'r Cabinet.

Mae'r asesiad effaith yn ddogfen fyw, a byddwn yn ei newid yn ôl yr angen, gyda rhai penodol yn cael eu gwneud ar bob amcan.

4. Sylwadau Swyddogion Statudol

4.1 Prif Swyddog Cyllid

Rwyf yn cefnogi'r penderfyniad a geisir i fabwysiadu'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol ar gyfer 2024-2028. Rwyf yn gyfforddus mai cymharol isel fydd cost y cynlluniau gweithredu. Disgwyliaf y bydd modd cwrdd â'r costau hyn o fewn cyllidebau refeniw cyfredol ond os ddim, bydd angen gwneud cais am gyllid ychwanegol trwy'r trefniadau arferol.

4.2 Swyddog Monitro

Yn unol â dyletswyddau statudol y Cyngor dan ddeddfwriaeth cydraddoldeb mae angen i'r Cyngor greu Cynllun Cydraddoldeb Strategol a drwy hynny adolygu ei Amcanion Cydraddoldeb. Mae cynnal proses ymgysylltu yn cyfarch gofynion ac egwyddorion statudol ynglŷn a chynnal adolygiad. Mae'n

bwysig fod y Cabinet yn bodloni ei hyn fod yr hyn a argymhellir yn cynrychioli ymateb priodol i'r ymgynghoriad. Nid oes unrhyw beth pellach i'w ychwanegu o ran priodoldeb.

Rhestr Atodiadau

Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2024-28

Aseiad Effaith ar Nodweddion Cydraddoldeb, y Gymraeg ac Ardrawiad Economaidd-
Gymdeithasol

Adroddiad ar yr Ymgynghoriad

Rhestr Dogfennau Cefndir

[Microsoft Word - 2023 Adroddiad Data a Thystiolaeth Cydraddoldeb Gogledd Cymru.docx \(llyw.cymru\)](#)

[Microsoft Word - Dadansoddiad o'r Ymgysylltiad.docx \(llyw.cymru\)](#)